

vil gaa langsommere og trægere, end der ellers kunde være Mulighed for. Kendsgerningen er, at i Øjeblikket gaa vi ikke den Vej. Det er at haabe, at de Overvejelser, som det ærede Medlem nævnede, maa føre til Fremme deraf, men i Øjeblikket sker det ikke i en saadan Grad, at det blot nogenlunde har kunnet afhjælpe Arbejdsløsheden.

Saa fremhævede det ærede Medlem yderligere, at denne Arbejdsløshed var en Arbejdsløshed i Byerne og ikke paa Landet, og jeg havde til en vis Grad Indtrykket af, at det ærede Medlem dør ligesom for meget splittede, hvad jeg kunde kalde Samfølelsen mellem By og Land. Jeg tror, at vi maa have den Forstaaelse, at de to Dele af den danske Befolkning høre nøje sammen, og at de Forhold, der virke ulykkeligt i den ene Del af Landet, meget ofte ville kunne komme til at paavirke den anden Del. Der er ikke Tvivl om, at den Arbejdsløshed, vi drøfte i Aften, aldeles overvejende findes i Byerne og ganske anderledes udpræget i Byerne end paa Landet. Men Grunden dertil er jo den, at Byerne i meget høj Grad optage Fødselsoverskuddet fra Landet. Hvis vi altsaa ville komme Ondet til Livs i dets Rod, maa vi skabe saadanne Forhold paa Landet, at Landet ikke blot kan forsørge den samme Befolkning, som den i Øjeblikket forsørger, men ogsaa yde Plads for den stadig voksende Befolkning, som fremkommer i Kraft af Fødselsoverskuddet. Det vilde selvfølgelig være meget interessant, hvis vi kunde komme ind paa at finde Vej dertil. Jeg haaber meget paa, at det ærede Medlems Ønske om, at en saadan Overvejelse skal finde Sted, maa føre til noget. Jeg for mit Vedkommende tror, at den bedste Vej dertil er at lette Adgangen til Jord paa billige Vilkaar ude paa Landet.

Imidlertid, hvad vi nu kunne opnaa i disse Henseender paa det ene eller andet Omraade, er Fremtidsspørgsmaal, til en vis Grad Fremtidsmusik. Forhaabentlig vil et Samarbejde mellem det ærede Medlems Meningsfæller og andre Partier og Regeringen kunne sætte Frugt i saa Henseende i Fremtiden. Men hvad der ligger for i Øjeblikket, er noget andet. Det er den Kendsgerning, at vi nu staa overfor en omfattende Arbejdsløshed. Det ærede Medlem talte gentagne Gange om, at vi efterhaanden kom ind i en varig Arbejdsløshed. Udtrykket var maaske ikke helt rigtigt, for jeg tror, at saa længe vi have haft Samfund, som nogenlunde ligne det nuværende, har der været en regelmæssig Arbejdsløshed —

der har altid været en Del af Befolkningen, som ikke har kunnet faa Arbejde, og saa længe de økonomiske Tilstande nogenlunde ligne dem, vi nu have, er der ogsaa Udsigt til, at man med Mellemløb faar økonomiske Kriser, der forøge denne Arbejdsløshed ganske ekstraordinært. Vi have haft saadanne Kriser adskillige Gange tidligere her i Landet og have en saadan ogsaa i Øjeblikket. Denne Gang er Krisen ikke blot dansk, men i saa godt som hele den øvrige Verden findes baade den regelmæssige Arbejdsløshed og den stærke Tilvækst til Arbejdsløsheden, vi have her. Men det maa jo erkendes, at Krisen denne Gang har ramt Danmark meget haardere end de allerfleste andre Lande og har vist sig betydelig mere langvarig her. For nylig offentliggjorde den engelske Regering en Statistik over Arbejdsløsheden i forskellige Lande; og det var unægtelig for os Danske et meget mistrøstigt Indtryk, man fik af denne. Den viste nemlig for Tyskland en Arbejdsløshed svingende omkring 3 pCt., for Frankrig en Arbejdsløshed svingende omkring 8—9 pCt. og for de europæiske Stater i øvrigt Tal, der vare derunder eller deromkring; men for Danmarks Vedkommende svingede Arbejdsløsheden mellem 10 og 13 pCt., hvilket var det højeste Tal blandt alle de Lande, der blev givet Oplysning om. Nu føler jeg mig ikke just overbevist om, at denne Statistik akkurat rammer det rette. Det er sandsynligt, at vi her i Danmark faa bedre Opgørelser af Antallet af de arbejdsløse i Kraft af Arbejdernes fortræffelige Organisationer her i Landet, end man kan faa i andre Lande. Det er muligt, at denne Statistik stiller Danmark særlig ugunstigt; men hele det almindelige Indtryk af Danmarks økonomiske Vilkaar bekræfter, at vi ere vanskeligere stillede for Tiden end andre Lande. Derfor er det — hvor beklageligt det end kan være — en Nødvendighed for Rigsdagen at yde den Hjælp, som kræves og maa kræves i Øjeblikket fra Arbejderorganisationernes Side. Vi havde det samme Spørgsmaal til Behandling i Fjor, og vi kunde maaske den Gang have haabet, at man ikke havde behøvet at vende tilbage dertil i Aar. Men det har jo vist sig, at Krisen har holdt sig i Danmark. Medens den synes overvunden i England og forsvunden i Tyskland for Tiden, er den i udpræget Grad bevaret i Danmark. Vi maa derfor tage Konsekvenserne deraf og tage de Byrder paa det danske Samfund, som denne Omstændighed medfører. Jeg tror, det havde været rigtigt, om man havde forsøgt at mildne Ulemperne noget ved at